

13 iulie 2015

# Buletin Legislativ



## Drept bancar și insolvență

### Sumar:

1. **Legea nr. 151 din 18 iunie 2015 privind procedura insolvenței persoanelor fizice**

## Legea nr. 151/2015 privind procedura insolvenței persoanelor fizice

---

În Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 464/26 iunie 2015, a fost publicată Legea nr. 151 din 18 iunie 2015 privind procedura insolvenței persoanelor fizice. Legea va intra în vigoare la data de 26 decembrie 2015, cu excepția prevederilor privind constituirea Comisiei de Insolvență, care au intrat în vigoare la trei zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României.

Legea instituie trei proceduri ale insolvenței persoanelor fizice: (i) procedura de insolvență pe bază de plan de rambursare a datoriilor; (ii) procedura judiciară de insolvență prin lichidare de active; și (iii) procedura simplificată de insolvență.

Numai debitorii persoane fizice ale căror obligații nu rezultă din exploatarea de către aceștia a unei întreprinderi pot beneficia de procedurile de insolvență menționate mai sus. Exploatarea unei întreprinderi de către o persoană fizică, în sensul art. 3 din Codul Civil, reprezintă exercitarea sistematică de către aceasta a unei activități organizate ce constă în producerea, administrarea ori înstrăinarea de bunuri sau în prestarea de servicii, indiferent dacă are sau nu un scop lucrativ. Prin urmare, legea nu poate avea ca obiect insolvența unei persoane fizice autorizate. Condițiile pe care o persoană fizică trebuie să le îndeplinească pentru inițierea unei proceduri de insolvență sunt:

- Are domiciliul, reședința sau reședința obișnuită în România<sup>1</sup> de cel puțin șase luni anterior cererii;

---

<sup>1</sup> O persoană are reședința obișnuită în România dacă locuiește în mod statornic în România, chiar dacă nu a îndeplinit toate formalitățile legale pentru înregistrare, și are bunuri sau realizează venituri în România.

- Este în stare de insolvență (nu are fonduri bănești disponibile pentru plata datoriilor pe măsură ce acestea devin scadente) și nu există o probabilitate rezonabilă de a redeveni, într-o perioadă de maximum 12 luni, capabilă să își execute obligațiile astfel cum au fost contractate, cu menținerea unui nivel de trai rezonabil pentru sine și pentru persoanele pe care le are în întreținere;
- Valoarea totală a obligațiilor sale scadente este cel puțin egală cu pragul de 15 salarii minime pe economie.

Următoarele circumstanțe vor împiedica persoanele fizice să beneficieze de prevederile legii:

- Cu mai puțin de cinci ani anterior formulării noii cererii de deschidere a insolvenței, persoana a mai fost subiectul unei proceduri de insolvență care a fost finalizată cu eliberarea de datorii reziduale sau o procedură de insolvență a fost închisă din motive imputabile debitorului;
- Persoana a fost condamnată definitiv pentru săvârșirea unei infracțiuni de evaziune fiscală, a unei infracțiuni de fals sau a unei infracțiuni intenționate contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii;
- Persoana a fost concediată în ultimii doi ani anterior cererii de deschidere a procedurii insolvenței din motive ce îi sunt imputabile;
- Persoana nu a depus diligența rezonabilă necesară pentru a-și găsi un loc de muncă sau a refuzat în mod nejustificat un loc de muncă propus ori o altă activitate aducătoare de venit, deși este aptă de muncă și nu are un loc de muncă sau alte activități aducătoare de venit;
- Persoana a acumulat datorii noi, prin cheltuieli voluptuare în timp ce știa sau ar fi trebuit să știe că se află în stare de insolvență;
- Persoana a determinat sau a înlesnit ajungerea în stare de insolvență, cu intenție sau din culpă gravă<sup>2</sup>;
- O altă procedură de insolvență este deschisă la data formulării cererii de deschidere a procedurii de insolvență.

---

<sup>2</sup> Se prezumă că următoarele acțiuni au acest efect: (i) contractarea, în ultimele șase luni anterior formulării cererii de deschidere a procedurii insolvenței, a unei datorii care reprezintă cel puțin 25% din valoarea totală a obligațiilor supuse procedurii insolvenței; (ii) asumarea, în ultimii trei ani anterior formulării cererii, a unor obligații excesive prin raportare la starea sa patrimonială, la avantajele pe care le obține din contract ori la ansamblul circumstanțelor care au contribuit semnificativ la incapacitatea debitorului de a-și plăti datoriile, altele decât cele datorate persoanelor cu care a contractat astfel; (iii) efectuarea unor plăți preferențiale care au contribuit semnificativ la reducerea sumei disponibile pentru plata celorlalte datorii, în ultimii trei ani anterior formulării cererii; (iv) transferarea de bunuri sau valori din patrimoniul său în patrimoniul altei persoane în timp ce știa sau ar fi trebuit să știe că prin aceste transferuri va ajunge în stare de insolvență; (v) încetarea unui contract de muncă prin acordul părților sau prin demisie în ultimele șase luni anterior formulării cererii de deschidere a procedurii

În cadrul procedurii insolvenței nu vor putea fi supuse valorificării bunurile necesare asigurării unui nivel de trai rezonabil al debitorului precum: (i) bunurile de uz personal sau casnic, fără ca valoarea acestora să depășească 5.000 de lei; (ii) obiecte de cult, fără ca valoarea fiecăruia să depășească 2.000 de lei; (iii) un vehicul în valoare de cel mult 5.000 de euro, dacă acesta este în mod indispensabil necesar debitorului și familiei sale inclusiv pentru deplasarea de la/către locul de muncă și costul dobândirii sale nu face obiectul unei creanțe împotriva averii debitorului; (iv) obiectele necesare debitorului ce suferă de un handicap sau persoanelor din îngrijirea sa aflate în această situație; sau (v) bunurile ce servesc la exercitarea ocupației debitorului ori inventarul agricol, dacă debitorul se ocupă cu agricultura.

### 1. Procedura de insolvență pe bază de plan de rambursare a datoriilor

Procedura de insolvență bazată pe un plan de rambursare a datoriilor („Planul”) conține următoarele stadii procedurale:

#### a) Cererea de deschidere a procedurii insolvenței

Debitorul va notifica intenția sa de deschidere a procedurii fiecărui creditor cunoscut, prin orice mijloc care asigură confirmarea primirii, cu cel puțin 30 de zile înainte de data depunerii cererii. Cererea se va depune la comisia de insolvență<sup>3</sup> („Comisia de Insolvență”) și va cuprinde, printre altele, informații privind: (i) identitatea creditorilor și valoarea și tipul creanțelor acestora; (ii) informații privind bunurile și veniturile debitorului; (iii) conturile debitorului deschise la instituții de credit sau la societățile de investiții financiare; (iv) creanțele al căror titular este debitorul, etc.

La cererea de deschidere a procedurii insolvenței vor fi anexate, printre altele, documentele doveditoare ale informațiilor furnizate precum și o propunere de plan de rambursare a datoriilor, copii ale declarațiilor fiscale pentru ultimii trei ani anterior depunerii cererii precum și un raport complet de la Biroul de Credit privind situația financiară a debitorului.

#### b) Admiterea în principiu a cererii de deschidere a procedurii insolvenței

În cazul în care Comisia de Insolvență consideră că sunt întrunite condițiile cerute de lege privind debitorul și cererea acestuia, aceasta emite o decizie de admitere în principiu a cererii de deschidere a procedurii insolvenței pe bază de plan de rambursare a datoriilor, desemnează un administrator provizoriu și, dacă este cazul, indică dacă sunt necesare măsuri provizorii. În cazul în care Comisia de Insolvență constată că situația financiară a debitorului este iremediabil compromisă și debitorul are bunuri sau venituri urmăribile, numai după obținerea acordului debitorului, sesizează instanța pentru deschiderea procedurii judiciare de insolvență prin lichidare de active. Comisia de Insolvență, cu acordul debitorului, în cazul în care apreciază că sunt întrunite condițiile necesare, va sesiza instanța competentă în vederea constatării îndeplinirii condițiilor pentru aplicarea procedurii simplificate de insolvență.

<sup>3</sup> Comisia de insolvență este organul administrativ constituit potrivit Legii nr. 151/2015 la nivel central și teritorial.

Execuțiile silită începute asupra averii debitorului se suspendă provizoriu, de drept, la data emiterii deciziei de admitere în principiu a cererii de deschidere a procedurii insolvenței.

c) Comunicarea și contestarea deciziei de admitere în principiu a cererii

Decizia de admitere în principiu a cererii de deschidere a procedurii insolvenței se comunică debitorului, creditorilor cunoscuți precum și administratorului desemnat al procedurii, fiind de asemenea publicată în Buletinul procedurilor de insolvență - secțiunea „Debitori - persoane fizice cu obligații ce nu decurg din exploatarea unei întreprinderi”.

Decizia de admitere în principiu sau ce de respingere poate fi atacată de către creditorii, ori, după caz, de debitor, cu contestație, la instanța competentă în termen de șapte zile de la data comunicării acesteia.

d) Tabelul de creanțe

În cazul admiterii în principiu a cererii, administratorul procedurii notifică creditorii cu privire la numirea sa, atât direct, cât și prin publicarea în Buletinul procedurilor de insolvență („BPI”) și le solicită informații privind cuantumul și tipul creanței împotriva averii debitorului. Creditorii vor transmite administratorului procedurii aceste informații în termen de 30 de zile de la publicarea notificării în BPI.

Administratorul procedurii va elabora tabelul preliminar de creanțe în termen de 60 de zile de la data publicării notificării în BPI după care îl va notifica creditorilor și debitorului. Tabelul poate fi atacat cu contestație în termen de șapte zile de la data comunicării acestuia, iar în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a sentinței, administratorul procedurii va elabora tabelul definitiv al creanțelor pe care îl va notifica creditorilor și debitorului și care va fi depus la Comisia de Insolvență.

În termen de 30 de zile de la notificarea creditorilor, Planul va fi elaborat de debitor împreună cu administratorul procedurii.<sup>4</sup> Cota de acoperire a creanțelor prin Plan trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții: (i) să fie superioară cotei de acoperire ce ar putea fi obținută de creditorii în procedura judiciară de insolvență prin lichidare de active; și (ii) să fie superioară valorii bunurilor urmăribile ale debitorului, reprezentată ca procent din totalul valoric al bunurilor și veniturilor urmăribile ale debitorului.

e) Concilierea și votul asupra Planului

Planul, împreună cu o evaluare elaborată de Comisia de Insolvență cu privire la fezabilitatea acestuia, vor fi notificate debitorilor cunoscuți.

Planul va fi supus unui proces de conciliere având durata de 60 de zile în cadrul căruia debitorul și creditorii, asistați de administratorul procedurii, vor încerca să ajungă la un acord. Planul va fi aprobat dacă creditorii reprezentând minim 55% din valoarea totală a

<sup>4</sup> Planul va cuprinde, între altele: (i) motivele care au dus la ajungerea în stare de insolvență; (ii) tabelul definitiv de creanțe; (iii) cotitatea salariului sau a altor venituri ale debitorului destinate acoperirii pasivului; (iv) lista bunurilor a căror valorificare se propune pentru acoperirea pasivului; (v) lista creanțelor al căror titular este debitorul.

creanțelor și 30% din valoarea creanțelor ce beneficiază de cauză de preferință votează în favoarea acestuia. Pragul nu va fi considerat a fi atins în cazul în care majoritatea prevăzută nu ar fi fost realizată fără votul creditorilor înrudiți cu debitorul<sup>5</sup>.

**f) Confirmarea Planului**

În cazul în care Planul nu este aprobat cu majoritatea prevăzută mai sus, debitorul poate cere instanței confirmarea Planului sau deschiderea procedurii judiciare de insolvență prin lichidare de active. Instanța poate confirma Planul dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:

- Debitorul este în insolvență, iar situația sa financiară nu este iremediabil compromisă și acesta nu este împiedicat de lege să beneficieze de prevederile Legii nr. 151/2015;
- Administratorul procedurii a reținut că măsurile propuse în Plan sunt echitabile pentru creditori și realizabile de către debitor;
- Planul a fost votat de titularii de creanțe reprezentând cel puțin majoritatea valorii totale a creanțelor;
- Instanța constată că votul nefavorabil al unuia dintre creditorii cu acordul căruia ar putea fi întrunită majoritatea este întemeiat exclusiv pe nemulțumirea privind procentul de îndeplinire a creanței sale, iar alți creditori neînrușiți care reprezintă cel puțin 30% din totalul creanțelor și-au exprimat acordul cu privire la Planul propus; și
- Cota de acoperire a creanțelor este superioară celei ce ar putea fi obținută de creditori în procedura judiciară de insolvență prin lichidare de active, dar nu mai mică de 50% din totalul valorii creanțelor și este mai mare decât procentul pe care îl reprezintă valoarea bunurilor urmăribile ale debitorului în raport cu totalul valoric al bunurilor și veniturilor urmăribile ale debitorului.

**g) Implementarea Planului**

Pe durata procedurii de insolvență pe baza Planului debitorul este obligat:

- Să efectueze plățile către creditori la termenele stabilite în Plan și să execute orice alte măsuri prevăzute în Plan;
- Să comunice trimestrial o situație cu privire la executarea Planului administratorului procedurii;
- Să desfășoare o activitate producătoare de venituri sau să caute un loc de muncă mai bine remunerat sau în cazul pierderii locului de muncă din motive

<sup>5</sup> Creditorii înrudiți cu debitorul sunt cei care au calitatea de: (i) soț/soție, rudă sau afin până la gradul al treilea inclusiv, persoană fizică care locuiește împreună cu debitorul, inclusiv concubinul ori logodnicul sau persoana căreia debitorul îi prestează întreținere în mod curent; sau (ii) persoana juridică la care debitorul deține controlul.

neimputabile, să depună toată diligența rezonabilă pentru obținerea unui loc de muncă;

- Să informeze administratorul procedurii cu privire la orice alte venituri suplimentare față de nivelul înregistrat în Plan ori moșteniri sau donații a căror valoare depășește salariul minim pe economie și cu privire la orice reducere a salariului sau a veniturilor estimate;
- Să nu facă, fără acordul administratorului procedurii, acte de dispoziție cu privire la bunurile urmăribile.

#### **h) Executarea Planului**

Dacă Planul a fost executat, Comisia de Insolvență constată îndeplinirea măsurilor și plata obligațiilor conform Planului și dispune închiderea procedurii de insolvență pe bază de plan de rambursare a datoriilor. Decizia privind închiderea procedurii va fi însoțită de cererea debitorului de ștergere a datoriilor reziduale.

## **2. Procedura judiciară de insolvență prin lichidarea activelor debitorului**

Această procedură de insolvență se deschide de către instanța judecătorească, în următoarele cazuri:

- La cererea debitorului aflat în insolvență: 1. dacă situația sa financiară este iremediabil compromisă; 2. dacă cererea sa de deschidere a procedurii de insolvență pe bază de Plan a fost respinsă de Comisia de Insolvență cu propunerea de deschidere a procedurii judiciare de insolvență prin lichidare de active; 3. dacă niciun Plan nu a fost aprobat sau confirmat de instanța judecătorească; sau 4. dacă Planul nu poate fi adus la îndeplinire din motive neimputabile debitorului;
- La cererea oricărui creditor dacă Planul nu poate fi adus la îndeplinire din motive neimputabile debitorului; sau
- La cererea tuturor creditorilor, dacă Planul nu a fost adus la îndeplinire din motive imputabile debitorului.

Dacă instanța constată că sunt îndeplinite condițiile legale, pronunță o sentință de deschidere a procedurii de insolvență prin lichidare de active, desemnând aleatoriu un lichidator dintre practicienii în insolvență, executorii judecătorești, avocații și notarii înscrși în Lista administratorilor procedurii și lichidatorilor pentru procedura insolvenței persoanelor fizice. Odată cu deschiderea procedurii judiciare de insolvență prin lichidare de active debitorul nu va mai putea să își exercite dreptul de dispoziție asupra bunurilor și veniturilor urmăribile din averea sa, iar executările silite individuale împotriva averii debitorului se suspendă de drept dacă suspendarea nu a operat anterior, ca efect al deschiderii procedurii pe baza Planului.

Lichidatorul va întocmi tabelul preliminar și definitiv de creanțe dacă acestea nu au fost întocmite în procedura de insolvență pe baza Planului sau va reactualiza tabelul de creanțe, va inventaria și evalua bunurile debitorului, va supraveghea evoluția venitorilor și

cheltuielilor debitorului pe durata procedurii și va vinde bunurile din averea debitorului potrivit prevederilor Legii 151/2015. Ordinea de distribuire a fondurilor rezultate în urma lichidării este următoarea:

- Fonduri rezultate din venituri grevate de cauze de preferință sau din vânzarea bunurilor și drepturilor din averea debitorului grevate de cauze de preferință vor fi distribuite creditorilor beneficiari ai acestor cauze de preferință după deducerea cheltuielilor procedurale și a cheltuielilor avansate de creditor în cadrul procedurii;
- Cheltuieli procedurale;
- Creanțe reprezentând sumele datorate de către debitor terților în baza unor obligații precum cea de întreținere sau a alocației pentru minori;
- Creanțe născute pe parcursul procedurilor de insolvență;
- Creanțe bugetare;
- Creanțe chirografare;
- Creanțe subordonate: (i) creanțe chirografare ale creditorilor înrudiți cu debitorul și (ii) creanțe izvorând din acte cu titlu gratuit.

Procedura de lichidare se încheie în urma raportului final și a sentinței privind închiderea procedurii judiciare de insolvență prin lichidare de active.

### **3. Procedura simplificată de insolvență**

Procedura simplificată de insolvență este aplicabilă în cazul în care cuantumul total al obligațiilor debitorului este de cel mult 10 salarii minime pe economie, acesta nu are bunuri sau venituri urmăribile și are peste vârsta standard de pensionare sau și-a pierdut total sau cel puțin jumătate din capacitatea de muncă. Măsurile de executare silită se suspendă de drept de la data rămânerii definitive a sentinței instanței privind îndeplinirea de către debitor a condițiilor pentru aplicarea procedurii simplificate de insolvență. În termen de trei ani de la notificarea privind admiterea cererii, debitorul va fi obligat să: (i) plătească creanțele curente pe măsură ce devin scadente; (ii) să nu contracteze noi împrumuturi; (iii) să informeze anuar Comisia de Insolvență privind situația sa patrimonială și să informeze de îndată Comisia de Insolvență cu privire la moșteniri sau donații a căror valoare depășește salariul minim pe economie ori venituri suplimentare față de cele declarate care depășesc jumătate din salariul minim pe economie. La finalul celor trei ani Comisia de Insolvență decide încetarea aplicării procedurii simplificate de insolvență și stabilește condițiile pentru eliberarea de datorii reziduale.

### **4. Eliberarea de datorii reziduale**

- a) Eliberarea de datorii reziduale în cazul respectării Planului sau a condițiilor procedurii simplificate de insolvență

În termen de 60 de zile de la emiterea deciziei de închidere a procedurii, debitorul poate formula o cerere de eliberare de datoriile reziduale. Dacă instanța constată îndeplinirea

condițiilor prevăzute de lege, dispune eliberarea de datoriile reziduale, constând în valoarea creanțelor ce depășesc cota de acoperire convenită prin Plan.

- b) Eliberarea de datorii reziduale în cazul procedurii judiciare de insolvență prin lichidare de active

După închiderea procedurii judiciare de insolvență prin lichidare de active, debitorul va continua să facă plăți către creditori în modul indicat de instanță.

Eliberarea de datorii reziduale va putea fi dispusă în următoarele cazuri:

- După un an de la data închiderii procedurii, dacă debitorul a acoperit cel puțin 50% din valoarea totală a creanțelor;
- După trei ani de la data închiderii procedurii, dacă debitorul a acoperit cel puțin 40% din valoarea creanțelor;
- După cinci ani de la închiderea procedurii, dacă cota de 40% din valoarea creanțelor nu a fost acoperită în ciuda tuturor diligențelor debitorului.

[gabriela.anton@tuca.ro](mailto:gabriela.anton@tuca.ro)

[sergiu.negreanu@tuca.ro](mailto:sergiu.negreanu@tuca.ro)



## Editori

Avocații noștri acordă consultanță privind cadrul juridic aplicabil diverselor domenii ale **Dreptului bancar și financiar**, de la achiziționarea și privatizarea băncilor până la structurarea diverselor tipuri de contracte de împrumut bilateral, sindicalizat sau de altă natură, inclusiv în legătură cu întocmirea documentațiilor aferente. Echipa firmei reprezintă bănci comerciale naționale și internaționale, bănci de investiții, societăți de leasing, societăți de asigurare și alte instituții financiare prezente în România sau interesate să investească în România. Întrucât multe dintre proiectele de finanțare fac parte din tranzacții mult mai complexe, echipa de Drept bancar colaborează cu avocații din celelalte departamente ale firmei, experimentați în finalizarea cu succes a tranzacțiilor cu componentă financiară, inclusiv privatizarea băncilor, falimentul și restructurarea băncilor, punerea în executare și recuperarea creanțelor, consultanță pentru instituții financiare privind proiectele de fuziuni și achiziții, transferuri de portofolii, analiza riscului de creditare și a împrumuturilor neperformante etc.

Departamentul de **Restructurare și insolvență** al Țuca Zbârcea & Asociații include avocați pledanți cu vastă experiență în proceduri de faliment și lichidare, avocați specializați în consultanța în contextul restructurărilor și reorganizărilor societare, în proceduri prelitigioase conexe, recuperări și valorificări de bunuri, precum și o echipă de practicieni în insolvență. De altfel, firma oferă servicii specifice administratorului judiciar prin intermediul societății distincte - TZA Insolvență S.P.R.L.



Mihai Dudoiu  
Partner  
+4 021 204 76 36  
mihai.dudoiu@tuca.ro



Gabriela Anton  
Managing Associate  
+4 021 204 88 90  
gabriela.anton@tuca.ro



Ciprian Dragomir  
Partner  
+4 021 204 88 98  
ciprian.dragomir@tuca.ro



Dorin Petcu  
Partner TZA Insolvență S.P.R.L.  
+4 021 204 88 90  
dorin.petcu@tzainsolventa.ro

### TUCA ZBARCEA ASOCIATII

Șos. Nicolae Titulescu nr. 4-8  
America House, Aripa de Vest, et. 8  
Sector 1, 011141, București, România  
T + 4 021 204 88 90  
F + 4 021 204 88 99  
E office@tuca.ro  
www.tuca.ro

Acest material informativ are numai un caracter orientativ. Scopul său nu este de a oferi consultanță juridică cu caracter definitiv, care se va solicita conform fiecărei probleme legale în parte. Pentru detalii și clarificări privind oricare dintre subiectele tratate în Buletinul Legislativ, vă rugăm să contactați avocații sus-menționați